

Painos 8149

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAI-
TEN TYÖLÄISNAISTEN
X X N E N K A N N A T T A J A

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 45

TIISTAINA, MARRASKUUN 18 P. TUESDAY, NOV. 18

1919—Yhdeksäs Vuosik.

SYYT JA SEURAUKSET NAISET JA TERÄSLAKKO

Yhden paikkakuntamme suurimman päivälehdän sunnuntai-numeron toimitussivulla lue hiljan rinnakkain kaksi toimituskirjoitusta. Toinen oli vaan neljän rivin pituinen "täyte" ja kuului: "Näyttää siltä, että Yhdysvalloissa tarvitaan vähintään yksi yleinen viitsaus joka vuosi; viime vuonna se oli 'flu', tänä vuonna lakot."

Toinen oli pitempi toimituskirjoitus ja kuuluu hieman hie-man lyhennettynä seuraavasti: "Nälkäiset lapset Portlandissa. 'Ei kukaan voi tietää kuinka paljon lapsia on Portlandissa, jotka eivät saa riittävästi ravintoa,' on erään kiertävän sairaanhoitajattaren lausunto. 'Kouluun missä minä olen opettajana, tulee joukko lapsia, jotka kärsivät siitä, että eivät saa riittävästi ravintoa,' lausuu portlandilainen kouluopettaja-tar.

'Sairaanhoitajat ja opettajat keskustelivat tästä kysymyksestä istuessaan päivällis-pöydässä. Sairaanhoitajat perheestä, missä äiti sairastaa keuhkotautia ja missä kahta kaunista tytärtä odottaa sama kohtalo. Hän sanoi, että se on kaikki riittämättömän ravinnon seuraus.

'Heillä on kyllä kasviksia pienestä kasvimaasta' ja sitten hän lisäsi:

'Mutta heillä ei ole lihaa, ei maitoa, ei munia. Sen takia, että heiltä puuttuu oikeanlaista ravintoa on heidän vastustuskykynsä tauteja vastaan heikko. Heidän elinvoimansa hiljalleen kuluu pois siksi, että heillä ei ole riittävästi rahaa millä ostaa riittävästi tarpeellista ravintoa.'

'Opettajatar sanoi, että lapset, jotka eivät saa riittävästi tasapuolista ravintoa eivät voi oppia hyvin. Heillä ei ole riittävästi määrää energiaa seuraamaan opetusta. Heidän ei ole mahdollista saada sitä tasapuolista ravintoa minkä he tarvitsisivat voidakseen valmistautua elämän taisteluun.

'Monet näistä perheistä ovat liian ylipelit ilmaistakseen taloudellisen ahdinkotilansa,' sanoi sairaanhoitajatar; 'ja todellakin, he vihdoin totuttavat kieltämyksiin niin, että ottavat ne vastaan elämään kuuluvana välttämättömyytenä.'

'Yleisen hyvinvoinnin ja Portlandin tulevaisuuden tähden, pitäisi kaikilla perheillä olla kunnollinen toimeentulo. Ei sen vähempi auktoriteetti kuin välskärin kenraali Gorgas, tuo kuuluisa amerikalainen päällikkö, jonka terveysopilliset toimenpiteet Panaman kanava-alueella tekivät mahdolliseksi työmiesten elää siellä, lausui että "köyhyys on suurin syy huonoon terveyteen."

Etä "köyhyys on pääasiallinen syy, joko suorasti tai epä-suorasti, epämoralisuuteen" oli Illinoisin valtion valkosta or-

juutta tutkineen komitean painavin lausunto. Nämä korkeat auktoriteetit osottavat, että sairaanhoitajatar ja kouluopettajatar ovat oikeassa siinä johtopäätöksessään, mitkä ovat riittämättömän ravinnon seuraukset.

'Tulee muistaa, että kaikki palkat eivät ole yhtä korkeat kuin laivanrakentajain palkat eikä niin korkeat kuin järjestyneiden työläisten palkat. On olemassa suurempi joukko työläisiä ulkopuolella järjestöjen. Heidän palkkansa ovat vielä kaukana jälessä suuresti koho-neista elinkustannuksista. On kuukausipalkkoja, jotka ovat kohonneet vaan 10, 15 tai 20 prosenttia, jota vastoin elinkustannukset ovat kohonneet sata prosenttia. Mikä on näiden järjestymättömien työläisten kohtalo ja mikä on heidän lastensa kohtalo?'

Etä edellä kerrottu ja auktoriteeteilla todistettu asiantila ei rajotu Portlandiin, vaan on yleinen kautta maan, sen todistaa se tosiasia, että "tänä vuonna ovat lakot yleisenä viitsauksena," kuten ylempänä lainatussa täytepalassa sanottiin.

Silloin kun köyhyys ja nälkä ovat niin yleiset, kuin ne todistettavasti nykyään ovat, ovat yleiset lakot kautta maan välttämättömänä seurauksena. On totta, että suoranaisesti lakkohen toimeenpanijoina eivät ole kuin poikkeustapauksissa ne, jotka suoranaisesti nälkää kärsivät, vaan ne korkeampipalkkaiset järjestyneet työläiset. Mutta lakkoutumistoimenpiteiden takana on sittenkin nälkä — uhkaava nälkä. Elintarpeet kohoavat aina korkeimpien palkkojen mukaan jännityspisteeseen. Ja pysyttäaksensä elintonsa laskemasta pakottaa se järjestyneet työläiset uusiin ponnistuksiin samalla kun suoranainen puute ja nälkä pakottaa vielä järjestymättömät työläiset lakkoihin ja järjestymään.

Mutta yhtämittäisesti näin jyrkästi kohoavat elinkustannukset ja lakkoutumiset eivät voi määräämättömiä aikoja jatkua; sekin nousee jännityspisteeseen ja siitälaukeaa — mihin? Silloin kun se on jännittynyt niin kauas ettei se enään voi jännittyä, on se täysin kehittänyt syy, jolla on välttämättömät seurauksensa.

Korkeat elinkustannukset ja nälkä johtivat Venäjällä vallankumoukseen. Vallankumous on aina seuraus visseistä syistä. Syynä vallankumoukseen eivät ole koskaan työläiset. Eivät he myöskään ole sen tekijöinä. Tekijöinä ovat pakottavat olosuhteet.

Onko nykyinen mieletön elinkustannusten hintojen kohoaminen sokean voitonhimon — akillisen rikastumisen halun — kiihottama, vai onko se tarkoituksella suunniteltu työläisten johtamiseksi hätäisiin, epätoivisiin tekoihin? — Jatkuuko elinkustannusten nousu, vai palautuvatko olot "normaaliin" ja

Eräs Pittsburgin lakkoavuskomitean jäsen kertoo niistä porvarilehtiä erinomaisiksi kehumista terästyöläisten olosuhteista sekä siitä uljaasta taisteluhengestä, minkä teräslakkoilaiden vaimot ovat osottaneet tämän lakon aikana, seuraavaa: Tällä viikolla avattiin lakkoilaiden avustuskauppoja kaikissa kaupungeissa teräslakkoalueella. Kuusi viikkoa ovat lakkolaiset olleet jo taistelussa ilman mitään avustusta. He ovat eläneet entisillä säästöföillä, ja ne heistä, joilla ei ole ollut säästöjä, ovat saaneet avustusta ystävil-tään tai ovat tehneet jotakin tilapäistä työtä elääkseen.

Näistä kauppoista jaetaan lakkolaisille ruokatarpeita kahdesti viikossa. Avustusta annetaan niille, jotka sitä kipeimmin tarvitsevat. Olisihan aivan hävet-tävää, jos työväenjärjestöjen nykyiselle asteelle kehittyttä lakkolaisille täytyisi turvautua lakonrikkurien kurjaan ammattiin näin pakottamana.

Kun joku lakkolainen pyytää avustusta, lähetetään joku avustuskomitean jäsen keskustelemaan asiasta hänen perheensä kanssa. Kerron kokemuksiani erältä tällaiselta tutkijamatkal-ta Pittsburgissa äskettäin. Olin erään puolalaisen toverin kanssa matkalla joidenkin lakkolais-ten perheiden luokse.

Meillä oli kaikenlaisia vaikeuksia etsiessämme lakkolaisien asuntoja. Kuljimme pitkin takapihojen kujia ja likajätekaa-topaikoja. Seutu näytti yhtä terveelliseltä kuin eräällä kul-massa oleva kokoushuonekin joka, kuten kaikki muutkin rakennukset lähettyvillä, oli rappeutunut aivan hajoamistilaan.

Koko Amerika on saanut kuul-la ja lukea viime aikoina terästyöläisten korkeista palkoista ja kuinka heidän vaimonsa käyvät kalliissa turkeissa ja kuinka terästyöläiset ajavat työpaikoil-lensa automobilleissa. Terästeol-lisuudessa on tietenkin joitakin harvoja ammattilaitia, jotka o-vat ansainneet hyvin, mutta tavallinen työläinen sillä alalla ei ole nyt sen paremminvoipa kuin koskaan enenkään. Hän elää kuten on ennenkin elänyt, kau-pungin ähtäessä, likasessa slum-miosassa, jossa hänen lapsensa eivät koskaan näe yhtään aimoa-ta ruohonkörttä; tai hän astuu jossain mäenlaidassa, kolkossa, yksitoikkoisessa huoneessa maal-la lähellä kaivoksia tai myllyjä,

yleinen levottomuus hetkeksi vaihennut? Kuka meistä kyl-liksi profettalline. lienee vas-taamaan näihin kysymyksiin tarkkuudella. Mutta yksi asia on varma ja se on että visseilla syillä ovat aina seurauksensa.

Mikä on oleva seurauksena nykyisestä, nopeasti jännityspis-teeseen kohoavasta olotilasta tässä maassa?

Työläinen vastaa sinä — onko siitä seuraava edistys vai ko-taantumus?

Portland, Ore.

S. M.

(Jatkoa toisella sivulla)

jossa jokainen ruohonkorsi ja puunlehti on myllyjen savun mustuttama. Jos hän on saanut pienen osan niistä huikeista voitoista, joita terästrusti on viime vuosina tehnyt, ovat korkeat elinkustannukset vienneet jokaisen mahdollisen lisälantin.

Vihdoinkin me löysimme talon, jota etsimme. Sisäänpää-täksemme meidän täytyi kulkea kumarassa, syystä että käytäväl-lä oli pyykkiä kuivamassa. Kul-jimme takapihan kautta, joka oli täynnä kaikenlaista törkyä. Piha oli erotettu toisista pihois-ta korkealla mustuneella puu-aidalla. Piha oli jokseenkin yh-tä hauska kuin kaivonpohja, mutta lapset nauraen leikkivät siinä.

Huone, johon tulimme oli yhtä autio kuin pihakin, mutta puhdas. Huoneessa oli pöytä, uuni, jonka molemmilla puolin oli kaksi tuolirasia ja itseheilu-va kehto tuuditti pikkulasta yksitoikkoisessa tahdissa "tik, tak, tik, tak." Huoneen ikkunoissa oli puhtaat valkoset uunit, to-sin paikatut mutta kaikesta pihan ja seudun likaisuudesta huolimatta puhtaan valkoset. Perheen emäntä kutsui miehen-sä toisesta huoneesta. Tämä toi-nen huone oli perheen makuu-huone, jossa mies, vaimo ja hei-dän neljä lastansa kaikki nukkuivat. Huone oli yhtä synkkä ja valoton kuin kellari ja mel-kein yhtä puhdasilmäinen.

Toverini ja pariskunta puhui-vat hetken puolankielellä, jolla aikaa minä tein tuttavuutta las-ten kanssa. Keskustelu toveri-ni ja lakkolaisperheen välillä oli vakavaa, ei hymyilyä, mutta lapset olivat iloisia ja vallattomia. Nämä ihmiset olivat tulleet tähän maahan niin terveinä ja voi-makkaina, että heidän lapsensa-kin olivat perineet niin sitkeän elinvoiman, että nämäkään kau-heat olosuhteet eivät voineet hä-vittää heistä iloa ja hilpeyttä.

'He ovat päättäneet, että he voivat tulla toimeen vielä kol-me viikkoa ilman avustusta,' sanoi toveriini. Heillä ei ollut mitään ja kuitenkin he päättivät odottaa vielä kolme viikkoa en-nenkuin turvautuvat lakkoavus-tukseen! Joissakin asunnoissa oli jotakin merkkiä paremmasta toimeentulosta. Joissakin oli joku mukava tuoli, ompelukone, hyvänpuoleinen uuni j.n.c., mut-ta tässä edellämmainitussa kodis-sa ei ollut mitään sellaista. Per-heelle oli tullut lapsukaisia niin tiheään, että kaikki minkä mies ehti ansaita, meni elämäkus-tannuksiin. Katsellessani heitä, minä ymmärsin, että jos lakko voitetaan miesten yksilöllisellä rohkeudella, voitetaan se myös-kin naisten kestävyydellä — sellaisten kuin tämänkin nuor-ten pikkulasten ympäröimien huolten painamien äitien kestä-vyydellä. He ovat naisia, joi-den elämässä ei ole mitään vaih-telua, jotka elävät köyhyyden erottamana kaikesta mikä elä-mässä on ihanaa, joiden silmät eivät koskaan näe mitään muu-

*) Tummennus allekirjoitta-neen.